

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
بیمارستان شهدای سلامت نی ریز

ساکشن در منزل

تهیه کننده : شهرناز بنان

کارشناس پرستاری

تاریخ تهیه : بهار 1401

تاریخ بازنگری: بهار 1404

تایید کننده: دکتر محمد صادق قاسم پور متخصص

داخلی

منبع: بروونر و سودارت 2014

تعريف:

ساکشن کردن یک روش جهت خارج کردن ترشحات به صورت مکانیکی از راه هوایی بیمار از طریق بینی، دهان و یا داخل نای می باشد ساکشن کردن ترشحات با استفاده از یک راه مصنوعی مثل لوله تراکئوستومی نیز انجام می شود در بیماران با مشکلات عصبی- عضلانی و بیمارستانی که توانایی سرفه و خارج کردن ترشحات را ندارند در مدت طولانی این ترشحات در ریه ها باقی می مانند و باعث عدم کارایی دستگاه تنفس و عفونت ریه ها می شود که با انجام فیزوپوتراپی قفسه سینه و ساکشن از این عارضه جلوگیری می کنند

مراحل فیزوپوتراپی:

1- دست ها را با اب و صابون بشوئید

2- بهتر است در اتاق بیمار دست گاه بخور سرد روشن باشد

3- بیمار را به صورت نیمه نشسته قرار دهید.

4- کف دست را به صورت فنجانی در اورده و تمام جلو قفسه سینه را از سمت پایین به بالا ضربه بزنید. سپس بیمار را در حالت نشسته یا به پهلو قرار دهید و همین کار را در پشت قفسه سینه انجام دهید این کار باعث کنده شدن ترشحات ریه می شود سپس برای هدایت ترشحات به سمت بالا با فشار دست بر قفسه سینه لرزش ایجاد کنید این کار از پایین به بالا انجام دهید لرزش را می توان با دستگاه ویبراتور روی قفسه سینه انجام داد

سپس سه تا چهار بار ارتعاش، بیمار را به سرفه تشویق نمایید دفعات فیزوپوتراپی به میزان ترشحات بیمار بستگی دارد اما حدود سه بار در روز کافی است فیزوپوتراپی قبل از ساکشن نیز لازم است قبل از غذا یا حداقل دو ساعت بعد از غذا یا حداقل دو ساعت بعد از غذا فیزوپوتراپی انجام شود

ساکشن چیست؟

دستگاهی است که به ایجاد مکش باعث خروج ترشحات از راه هوایی بیمار می شود ساکشن ممکن است یک یا دو ظرف استوانه ای شیشه ای داشته باشد که جهت جمع آوری ترشحات بیمار در حین ساکشن است.

ساکشن دو لوله رابط دارد که یکی قطر بزرگ تر دارد، به عنوان لوله رابط ساکشن و دیگری قطر کوچک تر دارد که حتما باید استریل باشد و در یک پوشش کاغذی قرار گیرد.

دستگاه تنفس بسیار حساس است پس لطفا نکات استریل را به دقت رعایت فرمایید. هرگز ان قسمت سر ساکشن را که وارد تراک اوستومی می کنید دست نزنید. هیچ گاه به صرف اینکه ترشحات بیمار زیاد است بیشتر از 15 ثانیه سر ساکشن را در راه هوایی بیمار نگه دارید. علائم بالینی که نشان دهنده ضرورت ساکشن کردن است:

سرفه های صدادار و مکرر وجود ترشحات

ساقشن کردن در صورت نیاز باید تکرار شود اما دوره ای استراحت را بین دفعات ساقشن در نظر بگیرید ، بیمار را تشویق کنید تا 30 تا 20 ثانیه قبل از ساقشن چند نفس ارام و عمیق بکشید

هشدار:

در صورت بروز تنفس کند و سطحی و نامنظم و یاسختی در تنفس ، انجام اقدامات اورژانسی ضروری است علائم و نشانه هایی که بیمار باید به پزشک و یا پرستار گزارش کند
بیقراری یا اضطراب گیجی و مشکل مرکز رنگ ابی لبها و ناخن ها تپش قلب تب تغییر در رنگ ، غلظت ، مقدار و بوی ترشحات

وب سایت : neyrizhp.sums.ac.ir
نشانه نفاس : ۰۵۷۸۰۱۱۰۴
نوزخانه : ۰۵۳۶۳۰۱۱۰۴

با استفاده از نرم افزار بارکد خوان از طریق تلفن همراه می توانید فایل متنی پمبلت را دانلود نمایید.

تا 15 سانتی متر وارد تراک کنید سپس انتهای لوله را باز کنید و با حرکت چرخشی ان را خوارج کنید طول مدت ساقشن نباید بیشتر از 10 تا 15 ثانیه بیشتر باشد مجدداً به بیمار اکسیژن با درصد بالا بدھید

بعد از هر بار انجام ساقشن مسیر ساقشن و لوله رابط را با سرم شست و شو که با سرنگ 20 سی از قبل کشیده شده تمییز کنید

بعد از اتمام ساقشن دست ها را با اب و صابون بشوئید

توصیه ها:

حداکثر روزی سه بار ظرف جمع کننده ترشحات را خارج کرده و به خوبی با اب و واپتکس بشوئید

هیچگاه سر ساقشنی را که با ان دهان بیمار را تمییز کرده اید وارد تراکیاستومی نکنید

هر بار استفاده دور انداخته شوند ساقشن را ترجیحاً قبل از وعده غذایی انجام دهید

در صورتی که ترشحات بیمار زیاد است و به راحتی سرساقشن ها یک بار مصرف هستند بعد از خارج نمی شوند یا به صورت تکه های جامد در امده است مدت

زمان بیشتری بیمار را به بخور سرد بدھید.

هوای اتاق بیمار باید مرطوب باشد و برای مرطوب شدن

هوای ورودی به ریه بیمار گاز استریل اغشته به

نرمال سالین روی لوله تراک اوستومی قرار دهید.

بعد از انجام عملیات ساقشن ، سر لوله رابط را با یک گاز استریل بپوشانید

افزایش فعالیت تنفسی

صداي ويزينگ خشن که توسط بیمار يا مراقب او قابل شنیدن است

وسائل مورد لزوم برای ساقشن کردن:

دستگاه ساقشن

کاتر یک بار مصرف و يا کاتتر لاستیکی قرمز رنگ محلول سالین

دستکش یک بار مصرف

لوله رابط ساقشن

مراحل ساقشن کردن:

پوشیدن لباس محافظ مثل گان و ماسک و عینک

بیمار را در وضعیت نیمه نشسته قرار دهید. اکسیژن را روی ده لیتر تنظیم کرده و تا چند دقیقه قبل از ساقشن

بیمار اکسیژن با درصد بالا دریافت کند

دستگاه را آماده کرده و روشن کنید

دستگاه را روشن کنید

فشل نباید از 120 میلیمتر جیوه بیشتر باشد(در بزرگ سالان)

دستکش استریل را در دست غالب بپوشید و سر ساقشن

را از پوشش خارج کنید

استریل بودن سر ساقشن خیلی مهم است

سرساقشن را با دست استریل گرفته و با دست غیر

استریل انتهای لوله را ببندید سر ساقشن را در حدود 10